U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Faisala Husseiniho v právní věci žalobce: **J. L. L. L.**, zast. advokátem Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, LL.M., Španělská 770/2, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 12. 2021, čj. OAM-69/ZA-ZA04-P06-PD1-R2-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 2. 2024, čj. 20 Az 7/2022-66,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi Mgr. Bc. Filipu Schmidtovi, LL.M., **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 8 228 Kč, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] V dubnu 2015 byla žalobci udělena doplňková ochrana na území ČR na dobu 24 měsíců podle § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalovaný dospěl k závěru, že situace na Kubě je natolik neuspokojivá, že nezaručuje žalobcův bezpečný návrat, neboť nelze vyloučit závažné problémy s kubánskými orgány, jejichž dopad na život a zdraví žalobce nelze předvídat.

[2] V březnu 2017 podal žalobce žádost o prodloužení doplňkové ochrany z důvodu přímého a bezprostředního nebezpečí vážné újmy. Konkrétně se obával omezení výjezdů a návratů kubánských občanů do jejich vlasti a s tím spojené možnosti jejich zadržení a věznění, ohrožení života a zdraví kvůli své sexuální orientaci a dalších skutečností spojených zejména s protirežimními aktivitami rodinných příslušníků žalobce a jeho podporou disentu během pobytu v ČR. Rozhodnutím z července 2017 žalovaný neprodloužil žalobci doplňkovou ochranu. Toto rozhodnutí zrušil městský soud rozsudkem ze dne 11. 9. 2018, čj. 4 Az 68/2017-58. Městský soud konstatoval, že má-li žalovaný odepřít prodloužení doplňkové ochrany, musí prokázat zásadní změnu okolností v těch aspektech, jež dříve považoval za klíčové. Žalovaný dostatečně nepodložil své závěry týkající se obav žalobce z policie kvůli disidentství jeho rodinných příslušníků. Podle městského soudu měl žalovaný

buď udělit doplňkovou ochranu, nebo dostatečnými a aktuálními informacemi z obecně uznávaných zdrojů prokázat podstatnou změnu okolností v přístupu kubánských orgánů k osobám, jež v zahraničí požádaly o mezinárodní ochranu.

[3] Žalovaný zajistil další podklady a provedl s žalobcem doplňující pohovory, mj. v návaznosti na žalobcem předložená předvolání policie, videonahrávky a dokumenty (jejichž zdrojem měly být organizace bojující proti systému na Kubě). Rozhodnutím ze dne 28. 12. 2021 žalovaný opět doplňkovou ochranu neprodloužil, neboť podle něj se zásadně a trvale změnila situace v zemi státní příslušnosti žalobce. Ve vztahu k jím prezentovaným potížím tak již není doplňkové ochrany zapotřebí, protože osoby, jež požádaly v zahraničí o mezinárodní ochranu, v případě návratu na Kubu *„automaticky nečelí žádným problémům a nebezpečí vážné újmy*“. Žalovaný poukázal na zlepšení kubánské migrační politiky. Kubánské úřady v naprosté většině nesledují soustavně osoby, které se vracejí po dlouhodobém pobytu v zahraničí. Jestliže osoby neporušily migrační zákon, nemá dlouhodobý pobyt v zahraničí negativní následky na další život na Kubě. Tvrzení žalobce týkající se problémů s policií žalovaný podrobně posoudil a označil za spekulativní, účelová a nepodložená. Uzavřel, že v současné době neshledal objektivní překážky ani rizika, jež by reálně bránily v návratu žalobce do vlasti, případně které by jej ohrožovaly nebezpečím vážné újmy. Nad rámec nezbytného se žalovaný vyjádřil také k odlišné sexuální orientaci žalobce, tvrzení hrozby vězení z politických důvodů týkajících se rodinných příslušníků a problémy žalobce s policií, přestože nebyly důvodem pro udělení doplňkové ochrany. Také v tomto ohledu se podle žalovaného situace zlepšila a běžné obyvatelstvo, kubánské státní orgány i bezpečnostní složky již přistupují k LGBT komunitě jinak. Tvrzení týkající se protirežimních aktivit rodinných příslušníků označil žalovaný za lživá a nevěrohodná. Žalovaný také podrobně posoudil žalobcovy údajné problémy s policií, které podle něj nebyly skutečným důvodem odchodu žalobce z vlasti. Žalobce je uváděl účelově. Žalovaný podrobně vypořádal rovněž nově uváděné obavy žalobce (obavy ze zatčení a uvěznění, mučení, nátlaku, nesouhlas s politikou Kuby a účast na manifestacích, předvolání revoluční policie, spolupráce s protirežimními hnutími). Žalovaný uzavřel, že důvody doplňkové ochrany již pominuly a neshledal ani žádný nový důvod pro její prodloužení.

[4] Městský soud zamítl následně podanou žalobu.

[5] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost. Podle stěžovatele žalovaný neprokázal, že pominuly důvody, pro které byla udělena doplňková ochrana, že nenastaly nové důvody, pro které mohla být doplňková ochrana ponechána, a že v případě návratu do vlasti stěžovateli nehrozí nebezpečí vážné újmy. Závěry žalovaného se nezakládají na pravdě. Veškeré podstatné skutečnosti žalovaný zakládá na nepodložené úvaze, že podařilo-li se stěžovateli jednou v minulosti vycestovat na Kubu a vrátit se do ČR, pak mu nehrozí žádné nebezpečí. K tomu je rozsudek městského soudu nepřezkoumatelný. Na stěžovatelův případ lze aplikovat pravidla z rozsudku NSS ze dne 13. 7. 2016, čj. 1 Azs 111/2016-32. Žalovaný hodnověrně nevyvrátil pravdivost azylově relevantních tvrzení a městský soud toto pochybení nenapravil. Žalovaný a městský soud pominuli velkou část podkladů dodaných stěžovatelem (mj. ohledně zájmu policie o osobu stěžovatele po návštěvě Kuby za účelem pohřbu matky). Pravost poskytnutých listin nebyla vyvrácena. Městský soud nesprávně vyhodnotil *„sur place aspekt*“ případu stěžovatele, tj. že od roku 2018 vykonává z ČR (prostřednictvím internetu) protirežimní činnost, což

žalovaný ani městský soud nevzaly v potaz. Tato pochybení zakládají nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku i rozhodnutí žalovaného. Podle stěžovatele žalovaný nerespektoval pokyny z rozsudku čj. 4 Az 68/2017-58.

[6] Stěžovatel navrhl, aby NSS zrušil napadený rozsudek a rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na své rozhodnutí a napadený rozsudek. Konstatoval, že stěžovatelovy námitky jsou obecné, nezdůvodněné a směřují do rozhodnutí žalovaného, nikoliv rozsudku městského soudu. Žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy a dostál závěrům rozsudku čj. 4 Az 68/2017-58. Navrhl kasační stížnost zamítnout.

[8] Ve věcech, v nichž před krajským (městským) soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje stěžovatelovy zájmy (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou (usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11–12).

[9] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[10] Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně neuvádí, jaké důvody by měly svědčit pro její přijatelnost. Pouze zcela nekonkrétně namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku a rozhodnutí žalovaného, nesprávnost závěrů tam uvedených a nedostatečné zjištění skutkového stavu.

[11] Stěžovatel neoznačil právní otázku, kterou se NSS dosud nezabýval, kterou NSS či krajské soudy řeší rozdílně nebo v níž je třeba změnit dosavadní judikaturu. Pro přijatelnost kasační stížnosti by mohlo svědčit stěžovatelovo tvrzení, že se městský soud bezdůvodně odchýlil od rozsudku NSS čj. 1 Azs 111/2016-32. Toto tvrzení však není pravdivé. V uvedené věci NSS zrušil rozhodnutí městského soudu (a žalovaného) mj. proto, že za nevěrohodná byla označena tvrzení, která podle NSS byla naopak přiměřeně pravděpodobná (stěžovatel tehdy uvedl řadu podrobností a doložil i hodnověrný obrazový materiál). V projednávané věci však za nevěrohodná byla označena tvrzení, která stěžovatel v průběhu času měnil a buď je nedoložil nijak, nebo zfalšovanými dokumenty (k pravosti dokumentů se vyjadřoval zastupitelský úřad ČR na Kubě, jenž jejich znění označil za neodpovídající obvykle užívaným formulářům, poukázal na absenci údaje o osobě, která předvolání vydala, na chybějící jméno a funkci vyšetřovatele, číslo jednací a údaj trestního oznámení a trestného činu, zmínil také nesrovnalosti s doručováním a razítkem).

[12] Přijatelnost kasační stížnosti nezakládá ani stěžovatelovo tvrzení, že žalovaný nerespektoval závazný právní názor obsažený v rušícím rozsudku čj. 4 Az 68/2017-58. Ani toto tvrzení totiž není pravdivé. Městský soud rušícím rozsudkem nezavázal žalovaného k tomu, aby stěžovateli doplňkovou ochranu prodloužil. Jen žalovanému uložil, aby vysvětlil, jak se situace na Kubě změnila a proč stěžovateli nehrozí vážná újma. To žalovaný splnil. NSS ve shodě s městským soudem připomíná, že dopad formální změny předpisů na

skutečné zacházení s navracejícími se kubánskými emigranty lze hodnotit až s časovým odstupem; proto je v pořádku, že důvodem neprodloužení stěžovatelovy doplňkové ochrany byly také předpisy účinné už v době jejího udělení (podrobněji viz judikaturu a její závěry citované v bodě 46 napadeného rozsudku).

[13] Konečně ani závěry městského soudu nesvědčí o přijatelnosti kasační stížnosti, byť s nimi stěžovatel nesouhlasí. Městský soud se totiž nedopustil hrubého pochybení při výkladu práva. Doplňkovou ochranu nelze prodloužit, pokud už cizinci v domovském státě nehrozí vážná újma. Této otázce se žalovaný podrobně věnoval a jeho posouzení má oporu ve správním spise. Z podkladů shromážděných v projednávané věci vyplývá, že vracejícím se emigrantům už na Kubě vážná újma nehrozí. V řízení bylo rovněž dostatečně prokázáno, že LGBT komunita má již lepší postavení. Žalovaný rovněž dostatečně vypořádal otázky související s údajnými protirežimními aktivitami rodinných příslušníků stěžovatele. Závěr o nutnosti prodloužení doplňkové ochrany nelze dovodit ani ze stěžovatelem nově předkládaných listin a tvrzení o jeho aktivitách v ČR, k nimž se žalovaný vyjádřil zejm. na str. 17 až 20 napadeného rozhodnutí. Není ani proč se domnívat, že stěžovateli hrozí vážná újma z jiného důvodu. Stěžovatelovy obavy z toho, že mu po návratu na Kubu hrozí nebezpečí, nejsou podle NSS namístě. Kubánská policie o stěžovatele zjevně nejevila zvláštní zájem (ačkoli se zfalšovanými dokumenty snažil doložit opak), Kubu navštívil za účelem účasti na pohřbu matky a následně bez problémů opět vycestoval do ČR. Nic nenasvědčuje tomu, že by mu po návratu hrozilo jím uváděné nebezpečí.

[14] V této věci nevyvstala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. Městský soud ani hrubě nepochybil při výkladu práva. NSS proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost.

[15] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle úspěchu ve věci (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51–53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nevznikly.

[16] NSS stěžovateli ustanovil zástupce, jehož odměnu a hotové výdaje hradí stát. NSS proto rozhodl o odměně a nákladech ustanoveného zástupce, jejichž celková výše činí 8 228 Kč a je tvořena těmito částkami:

- odměnou advokátovi za zastupování v řízení o kasační stížnosti, tj. za dva úkony právní služby (převzetí věci, doplnění kasační stížnosti). Odměna podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátního tarifu) činí 2 x 3 100 Kč [§ 7 bod 5; § 9 odst. 4 písm. d); § 11 odst. 1 písm. b), d) advokátního tarifu]. Ke každému ze dvou úkonů právní služby je třeba připočíst 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. To dohromady činí 6 800 Kč.
- částkou DPH ve výši 21 % z vypočtené odměny a paušálních náhrad, kterou je advokát coby plátce DPH povinen odvést; ta činí 1 428 Kč.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 27. června 2024

Ondřej Mrákota
předseda senátu